

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 223/2015-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. mája 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] a [REDACTED], obaja bytom [REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Martinom Bartkom, Advokátska kancelária JUDr. Martin Bartko – JUDr. Silvia Bartková, Piaristická 6667, Trenčín, vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 13 S 84/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] a [REDACTED]
o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. apríla 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] a [REDACTED], obaja bytom [REDACTED] [REDACTED] (spolu ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 S 84/2014 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sa návrhom na začatie konania podaným v zmysle § 250t Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zo 14. apríla 2014 domáhajú rozhodnutia, ktorým krajský súd prikáže obci [REDACTED] ako príslušnému stavebnému úradu (ďalej len „žalovaný v 1. rade“) a Obvodnému úradu Trenčín (ďalej len „žalovaný v 2. rade“) urgentne konať v ich naliehavej správnej veci. V rámci správneho konania sťažovatelia žiadajú žalovaného v 1. rade, aby vydal rozhodnutie, ktorým susedom sťažovateľov uloží povinnosť vykonať nevyhnutné zabezpečovacie práce proti zosuvu pozemku, na ktorom je postavený ich rodinný dom. Terénne úpravy, ktoré spôsobili zosuv pozemku, boli vykonané už v roku 2009, ale žalovaní v 1. a v 2. rade neboli podľa sťažovateľov ani po piatich rokoch schopní vydať rozhodnutie, ktoré by odvrátilo hrozbu vážnej a neodvratiteľnej škody.

Sťažovatelia uviedli, že žalobu namietajúcu nečinnosť orgánu verejnej správy podali 14. apríla 2014 a vyjadrenia žalovaných boli krajskému súdu doručené 7. mája 2014 a 14. mája 2014. Napriek uvedenému je krajský súd viac ako deväť mesiacov nečinný, hoci mu nič nebráni vo veci konať a rozhodnúť. Podľa názoru sťažovateľov je paradoxné a „*výsmechom právnej úpravy správneho a súdneho konania*“, že o ich žalobe namietajúcej nečinnosť orgánu štátnej správy krajský súd nerozhodol ani po dvanástich mesiacoch napriek tomu, že nejde o skutkovo a právne zložitú vec.

Okrem samotnej neprimeranej dĺžky napadnutého konania je podľa sťažovateľov potrebné posúdiť aj efektívnosť a primeranosť postupu krajského súdu, ktorý im nezabezpečil ochranu ich práv zaručených ústavou a dohovorom.

Na základe uvedeného sťažovateľa v sťažnosti navrhli, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj ich základné právo na súdnu a inú právnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 13 S/84/2014 porušené bolo.

2. Krajskému súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 13 S/84/2014 sa prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

3. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 7.000,- EUR..., ktoré je Krajský súd v Trenčíne povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Pánovi [REDAKOVANÉ] sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 7.000,- EUR..., ktoré je Krajský súd v Trenčíne povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] a pánovi [REDAKOVANÉ] sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v sume 925,32 EUR..., ktorú je Krajský súd v Trenčíne povinný vyplatiť na účet jej právneho zástupcu JUDr. Martina Bartka do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z petitu podanej sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní, ku ktorému malo dôjsť tým, že krajský súd je viac ako deväť mesiacov nečinný a jeho postup sa vyznačuje neefektívnosťou. Sťažovatelia tiež poukázali na skutočnosť, že od podania žaloby namietajúcej nečinnosť orgánu verejnej správy uplynul už jeden rok, avšak ich právna neistota nebola odstránená, keďže krajský súd ako prvostupňový súd vo veci dosiaľ nerozhodol.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (*mutatis mutandis* I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Ústavný súd sa osobitne zameril na preskúmanie opodstatnenosti sťažnosti sťažovateľov v tej časti, ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie ich vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže pri sťažnostiach namietajúcich porušenie týchto práv ústavný súd odmieta sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prieťahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 109/03), resp. ak argumenty v sťažnosti sťažovateľov nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (III. ÚS 199/02, I. ÚS 38/04), resp. podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh je zrejmé, že žaloba namietajúca nečinnosť orgánu verejnej správy bola krajským súdom prijatá 14. apríla 2014 (súdny poplatok nebol zaplatený). Sťažovatelia sa v nej proti žalovaným v 1. a 2. rade domáhajú, aby ich krajský súd uznesením zaviazal na povinnosť vydať rozhodnutie vo veci zabezpečenia svahu proti zosuvu zo strany susediaceho pozemku do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia. Vyjadrenia žalovaných boli krajskému súdu doručené 7. mája 2014 a 14. mája 2014.

Nad rámec uvedeného ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že účinným právnym prostriedkom nápravy v súvislosti s námietkou zbytočných prieťahov v napadnutom konaní je podanie sťažnosti predsedovi krajského súdu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Zo sťažnosti a z jej príloh nevyplýva, že

by sťažovatelia v napadnutom konaní podali sťažnosť na prieťahy v konaní adresovanú predsedovi krajského súdu.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavný súd na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00). Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na celkové trvanie napadnutého konania (12 mesiacov), ako aj na samotné tvrdenie sťažovateľov o nečinnosti krajského súdu v trvaní 9 mesiacov za súčasného zohľadnenia nevyužitia právneho prostriedku nápravy vo forme podania sťažnosti na prieťahy v konaní predsedovi krajského súdu nie je možné postup krajského súdu v napadnutom konaní kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v konaní v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Z petitu podanej sťažnosti tiež vyplýva, že sťažovatelia žiadali ústavný súd aj o vyslovenie porušenia ich základného práva na súdnu ochranu upraveného v čl. 46 ods. 1 ústavy v napadnutom konaní, pričom jeho prípadné porušenie vo svojej argumentácii vyvodzovali len z porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je umožniť každému reálny prístup k súdu. Tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť (II. ÚS 88/01).

Postup krajského súdu nesignalizuje taký postup všeobecného súdu, z ktorého by sa dalo odvodiť, že sťažovateľom nebolo umožnené domáhať sa svojich práv na nestrannom a nezávislom súde. Ústavný súd z hľadiska svojej konštantnej judikatúry uvádza, že prieťahy v súdnom konaní nemajú za následok porušenie základného práva na súdnu ochranu

(II. ÚS 154/05). Krajský súd svojím postupom neodoprel sťažovateľom poskytnutie súdnej ochrany.

Ústavný súd preto aj v tejto časti sťažnosť sťažovateľov odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľov nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2015